

РЕЗОЛЮЦІЯ

Круглого столу

«Стан, проблеми та перспективи охорони культурної спадщини в архівній галузі України»

м. Київ

25 вересня 2019 року

На виконання Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Стан, проблеми та перспективи охорони культурної спадщини в Україні», схвалених постановою Верховної Ради України від 14.05.2019 № 2716-VIII, представники творчих спілок, діячі української культури та науки, Міністерства юстиції України, Державної архівної служби України, Спілки архівістів України, центральних державних архівів України обговорили актуальні проблеми забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду як складової всесвітньої культурної спадщини.

Станом на початок 2019 року Національний архівний фонд складає більш ніж 82 млн. од. зберігання, які відповідно до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» є культурними цінностями, що належать державі та перебувають під її охороною. У зв'язку з постійним впродовж десятиріч недофінансуванням державою архівної галузі, значна частина культурного надбання України перебуває у стані підвищеної небезпеки щодо її збереження.

Низка державних архівів не мають власної матеріальної бази, розміщуються у пристосованих орендованих будівлях, відтак, постійно виникають проблеми з продовженням договорів оренди або із питанням звільнення колишніх культових споруд.

На сьогодні найболючішою, і це зазначено у згаданій вище постанові Верховної Ради України, є ситуація із приміщеннями Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України (далі – ЦДАМЛМ України), який з моменту свого створення у 1966 році розміщується у приміщенні колишньої Бурси, котра входить до переліку об'єктів нерухомої культурної спадщини Національного заповідника «Софія Київська».

Указаною вище постановою Верховної Ради України також визначено і підтримано необхідність розроблення Державної цільової програми із забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду, затвердження її рішенням Уряду України із забезпеченням відповідного державного фінансування.

За результатами засідання Круглого столу **«Стан, проблеми та перспективи охорони культурної спадщини в архівній галузі України»**, що відбувся 25 вересня 2019 року, обстоюючи необхідність захисту і збереження документів Національного архівного фонду, музейних предметів державного Музейного фонду України, усвідомлюючи загрозу штучного знищення й розпорошення цілісної колекції ЦДАМЛМ України – унікального культурно-інформаційного кластера, невід'ємної складової національної історико-культурної спадщини та інформаційних ресурсів України, враховуючи відсутність належного приміщення для розміщення ЦДАМЛМ України і той аспект, що питання розміщення ЦДАМЛМ України є виключно в компетенції Кабінету Міністрів України; а також обговоривши питання нагальної

кричущої необхідності вжиття комплексних заходів із забезпечення збереженості національного документального надбання, яким є документи Національного архівного фонду, учасники круглого столу рекомендують:

1. Звернутися до Президента України, Ради національної безпеки і оборони України, Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, Кабінету Міністрів України з проханням про сприяння вирішення завдання щодо реставрації будівлі Бурси, пам'ятки XVIII ст., яка знаходиться на балансі Національного заповідника «Софія Київська», **без переміщення ЦДАМЛМ України із цієї будівлі.**

Задля реалізації цього необхідно:

1.1. Міністерству юстиції України на принципах партнерства та захисту інтересів один одного у відповідності до основних завдань кожної сторони ініціювати та провести зустріч із керівництвом Міністерства культури, молоді та спорту України, Державної архівної служби України, Національного заповідника «Софія Київська», ЦДАМЛМ України щодо пошуку конструктивних та реальних шляхів вирішення питання розміщення ЦДАМЛМ України. Обговорення шляхів розв'язання проблеми провести із врахуванням переваг і недоліків кожного із запропонованих варіантів. Крім того, доречно визначити реалістичність виконання зазначених способів виходу з проблемної ситуації, обговорити до яких наслідків приведе виконання того чи іншого плану (фінансових, іміджевих, безпекових тощо). За результатами зустрічі задля дотримання вимог законодавства при розв'язанні проблемної ситуації, затвердити спільний покроковий план дій з чітко визначеними часовими рамками та розподілом відповідальності між учасниками зустрічі.

1.2. Міністерству культури, молоді та спорту України погодити продовження терміну дії договору оренди з ЦДАМЛМ України (із зазначенням умов можливого проведення реставрації Бурси без переміщення ЦДАМЛМ України) на період до завершення будівництва приміщень архівного містечка за адресою: м. Київ, вул. Солом'янська, 24, де мають розміститися центральні державні архівні установи.

1.3. Сформувати незалежну комісію з представників Укрреставрації, Національної спілки архітекторів України, незалежних проектних інститутів з метою обстеження будівлі Бурси для надання незалежного технічного висновку про її стан з метою проведення необхідних ремонтно-реставраційних робіт без переміщення ЦДАМЛМ України із будівлі Бурси.

1.4. Створити міжвідомчу групу із залученням представників Міністерства юстиції України, Міністерства культури, молоді та спорту України, Державної архівної служби України, ЦДАМЛМ України, Національного заповідника «Софія Київська», будівельників, архітекторів для проведення реставраційних робіт приміщення будівлі Бурси без переміщення ЦДАМЛМ України за затвердженим Планом.

1.5. Міністерству юстиції України, Державній архівній службі України, ЦДАМЛМ України забезпечити збереження цілісної колекції Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України.

1.6. З метою недопущення розпорошення архівних, музейних та бібліотечних фондів ЦДАМЛМ України здійснити їх переміщення із займаних приміщень Бурси лише після завершення будівництва приміщення за адресою по вул. Солом'янській, 24 та обладнання його сучасними засобами для збереження архівних документів, музейних предметів, друкованих видань тощо.

2. Державній архівній службі України:

2.1. Підготувати актуалізований проект Концепції Державної цільової програми забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду.

2.2. Підготувати проект Стратегії (Програми) розвитку архівної галузі із урахуванням найактуальніших завдань на найближчі 5 років.

2.3. Підготувати Порядок переміщення архівних документів, друкованих видань, музейних предметів як єдиного неподільного комплексу матеріалів культурної спадщини у разі переїзду державного архіву до іншого приміщення.

2.4. Ініціювати перед Міністерством юстиції України розгляд:

- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової програми забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду»;

- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про створення Центрального державного історичного архіву, м. Ужгород»;

- відновлення фінансування програми відновлення програми КПКВК 3609810 «Реконструкція та розвиток комплексу споруд центральних державних архівів України по вулиці Солом'янській 24, в Солом'янському районі м. Києва»;

- змін до законодавства з метою посилення адміністративної відповідальності за порушення законодавства про Національний архівний фонд.

Ці Рекомендації від імені Організаторів круглого столу, присвяченого проблемі забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду, зокрема розміщенню Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України, надіслати Президентові України, Раді національної безпеки і оборони України, Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, Кабінету Міністрів України.

Головуючий

Голова Спілки архівістів України,

професор

М. Г. Щербак